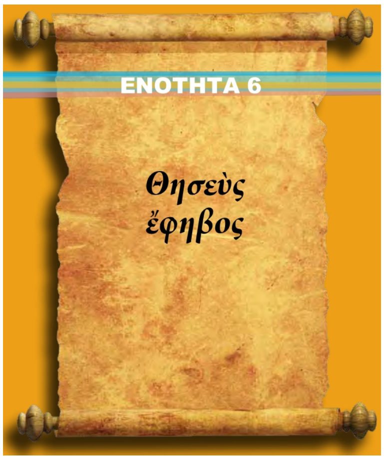

Αρχαία Ελληνικά Ενότητα 6. Λύσεις ασκήσεων

1. **Συμπλήρωσε τις προτάσεις επιλέγοντας τη σωστή λέξη από το εξωτερικό πλαίσιο.**

1) Πρίαμος **ἢ** Μενέλαος ἄρχει Σπάρτης;
2) Οὐχ ὁρῶ τὸ ἐμὸν ἀργύριον. Κλέπτης **εἶ** , ὦ κατάρατε!
3) **Οἱ** πλεῖστοι ἄνθρωποι τῶν σπουδαίων ἐπιλανθάνονται.
4) Σήμερον ἐξετάζομεν **εἰ** ἡ γῆ τρίγωνός ἐστι.
5) Πάντες **οἱ** ἔφηβοι ῥᾳδίως ὀργίζονται.
6) Αὕτη ἐστὶν ἡ παλαίστρα, ἐν **ᾗ** ἡμεῖς τὰ ἡμέτερα σώματα ἀσκοῦμεν.
7) Μεγάρα ἱκανή ἐστι αἴρειν τοῦτον τὸν λίθον, **εἰ** καὶ μέγας ἐστί.
8) Ἤκουσας ὅσα **ἡ** μήτηρ ἐπιτάσσει;
9) Θαυμάζω **εἰ** οὐ γιγνώσκεις ὅτι Ἑλένη Μενέλαον κατέλιπεν.
10) Οὐχ ὁρῶ ἀγροικίαν, ἐν **ᾗ** Ἡρακλῆς οἰκεῖ.
11) Χαῖρε, ὦ ξένε! Πόθεν **εἶ** ;
12) Ἀπέρχομαι νῦν, ὅτι **ἡ** γυνὴ μόνη ἐν οἴκῳ ἐστί.

ἡ
εἶ
ἢ
εἰ
οἱ
ᾗ

Προσδιόρισε τι μέρος του λόγου είναι καθεμιά από τιςλέξεις που χρησιμοποίησες:

1) Σύνδεσμος
2) Ρήμα
3) Άρθρο
4) Σύνδεσμος
5) Άρθρο
6) Αντωνυμία
7) Σύνδεσμος
8) Άρθρο
9) Σύνδεσμος
10) Αντωνυμία
11) Ρήμα
12) άρθρο

2. **Τι εκφράζουν τα χρωματισμένα στοιχεία των προτάσεων της αριστερής στήλης;**

Σύνδεσε με μια γραμμήκαθένα από αυτά με μια από τις σημασίες της δεξιάς στήλης.

Οἱ ἄνδρες συνάγονται **ἐπὶ στρατείαν.** **(κίνηση εναντίον)**

Ξένοι πολλοὶ **εἰς Δελφοὺς** πορεύονται. (κίνηση προς)

Οὔπω πλεῖν δυνάμεθα **διὰ τὸν Βορέαν.** (αιτία)

Πρὸς τί ζητεῖ σε ὁ παιδαγωγός; (σκοπό)

Πόσοι βασιλεῖς πλέουσι **τριήρει;** (όργανο/μέσο)

Ἄνδρες **ἐκ πάσης τῆς Ἑλλάδος** (προέλευση/κίνηση από)

ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀγωνίζονται. (παραμονή/στάση σε τόπο)

Γυμνάζομαι **μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν**. (συνοδεία)

Θησεὺς **ἐπὶ τοὺς λῃστὰς** παρασκευάζεται ἐλθεῖν. (κίνηση εναντίον)

Σύμμαχοί ἐσμεν **κατὰ τοὺς ὅρκους**. (συμφωνία/αναφορά)

Οἱ κλέπται **νυκτὸς** (χρόνο) **πρὸς ἀγροικίας τινὰς** ἔρχονται. (κίνηση προς)

Ο Θησεὺς σπεύδει **οἴκαδε.** (κίνηση προς)

Ἐνταῦθα τὸν βίον (παραμονή/στάση σε τόπο)

ἄνευ πολέμων διάγομεν. (εξαίρεση)

3. **Σημείωσε δίπλα σε κάθε παράδειγμα τη σημασία (λειτουργία)του ὅτι σε αυτό.**

Φυλάττω τὰ ἐπιτήδεια, ὅτι πληγὰς λαμβάνω διὰ τὰς κλοπάς. **επειδή**

Οὐκ ἀκούεις ὅτι φωνεῖ τις ῾παῖ, παῖ᾽; **πως**

Ξενοφάνης Ὅμηρον ψέγει ὅτι θεοὺς κλέπτας ἐποίησε. **πως**

Ἀπερχόμεθα ὅτι ο βίος ἐν Δελφοῖς οὐ πάνυ ῥᾴδιός ἐστι. **επειδή**

Ἔπεισα Αἴθραν ὅτι Θησεὺς τῶν ὁμηλίκων ὑπερφέρει ῥώμῃ. **πως**

4. **Συμπλήρωσε τις προτάσεις με εκφράσεις που περιέχουν τη λέξη νοῦς.**

Σήμερον Ἀθήναζε πορεύομαι, **κατὰ νοῦν ἔχω** Σωκράτη ὁρᾶν.

Τοῦτο τὸ μάθημα οὐ ῥᾴδιόν ἐστι. Σίγα οὖν καὶ **πρόσεχε τὸν νοῦν**, ὅταν ὁ διδάσκαλος λέγῃ.

Ἐμβρόντητος εἶ καὶ βλάξ! Οἱ σοὶ λόγοι **οὐκ ἔχουσι νοῦν** οὐδένα .

5. **Βάλε τόνο, πνεύμα και υπογεγραμμένη εκεί όπου χρειάζεται:**

Ἡ μήτηρ καλεῖ ἡμᾶς ἅπαντας οἴκαδε ἐλθεῖν.

Σήμερον ἄνευ τῶν ἑταίρων ἐν **τῇ** παλαίστρᾳ γυμνάζομαι.

6. **Διάβασε τις λεζάντες 12 - 13 του κειμένου και γράψε στον πίνακα που …………………………..**

7. **Συμπλήρωσε τις προτάσεις που ακολουθούν με βάση τα παραδείγματα.**

   Πρόσεξε το είδος του τόνου και τη θέση του!

Οὐδέν **μοι**.(ἐγώ) μέλει **τῶν σῶν ἑταίρων** .(οἱ σοὶ ἑταῖροι)

Οὐδόλως **Πηνελόπῃ** (Πηνελόπη) μέλει **τοῦ πολέμου**. (ὁ πόλεμος)

Οὐδὲν **αὐτῇ** (αὐτή) μέλει **τοῦ συμποσίου** . (τὸ συμπόσιον)

Οὔπω **Πυρρίᾳ** (Πυρρίας) μέλει **τῶν ἐπιτηδείων**. (τὰ ἐπιτήδεια)

Οὐδὲν **αὐτῷ** (αὐτός) μέλει **τοῦ δυσκόλου δεσπότου** .(ὁ δύσκολος δεσπότης)

Οὐδὲν **τῷ Ἀθηναίῳ** (ὁ Ἀθηναῖος) μέλει **των γραμμάτων** (γράμματα)

Οὐδαμῶς **τοῖς βαρβάροις** (οἱ βάρβαροι) μέλει **Ὁμήρου** (Ὅμηρος)

Οὐδὲν **Πριάμῳ** (Πρίαμος) μέλει **Ἑλένης**. (Ἑλένη)

Οὔπω **ἡμῖν** (ἡμεῖς) μέλει **τῶν θερινῶν ἀργῶν** (αἱ θεριναὶ ἀργοί)

8. **Συμπλήρωσε τις προτάσεις.**

Ὀδυσσεὺς οὐκ ἄρχει **Κορίνθου**. (Κόρινθος)

Χρείαν ἔχομεν **πινακίου καινοῦ** (πινάκιον καινόν)

Πότε ἀρχόμεθα **τῶν θερινῶν ἀργῶν**; (αἱ θεριναὶ ἀργοί)

Ὁ ἰατρὸς ἔλυσέ με **τῆς ἀσθενείας**. (ἡ ἀσθένεια)

Ἐνθυμεῖσθε **τῆς ἐμῆς φιλοξενίας**! (ἡ ἐμὴ φιλοξενία)

Οὐκ ἅπτομαι **μουσικῆς.** (μουσική)

Ὑπερφέρω **Ὁμήρου** τέχνῃ ποιητικῇ. (Ὅμηρος)

Ὁ πάππος ἐπιλανθάνεται ἀεὶ **τῶν σπουδαίων** (τὰ σπουδαῖα)

9. **Σχημάτισε προτάσεις αξιοποιώντας τις πιο κάτω λέξεις:**

οἶνος πίθος μεστός εἰμί

Πίθος μεστὸς οἴνου ἐστί.

δεσπότης πάντες ὑπερφέρω φιλαργυρία

Πάντες οι δεσπόται φιλαργυρίας ὑπερφέρουσι.

ή Δεσπόται πάντων φιλαργυρίας ὑπερφέρουσι.

10. Συμπλήρωσε την πρόταση με το απαρέμφατο του ρήματος που δίνεται σε παρένθεση:

Ἐγὼ βούλομαι τὸ σῶμα ἀσκεῖν (ἀσκῶ)

Δεῖ γράμματα μανθάνειν, ὦ παῖ! (μανθάνω)

Κελεύω τὸν παιδοτρίβην πεῖραν τῆς δυνάμεως τοῦ υἱοῦ λαμβάνειν. (λαμβάνω)

Ὁ δεσπότης οὐκ ἐᾷ Πυρρίαν εσθίειν. (ἐσθίω)

Θησεὺς ἱκανός ἐστι ἅπαντας τοὺς λῃστὰς κολάζειν. (κολάζω)

Πράξανδρος δοκεῖ οὐ σθένειν. (σθένω)

Θησεὺς βούλεταί τι γενναῖον ποιεῖν. (ποιῶ)

Ὁ θώραξ δοκεῖ εἶναι τοῦ πατρός. (εἰμί)

Παῖδες, ὥρα ἐστὶ καθεύδειν. (καθεύδω)

11. Τροποποίησε τη σύνταξη στις ακόλουθες προτάσεις χρησιμοποιώνταςαπαρέμφατο, σύμφωνα με το παράδειγμα.

Κάτεχε τὴν σὴν ὀργήν.

Δεῖ κατέχειν τὴν σὴν ὀργήν.

Γίγνωσκε ὅτι παιδιὰν μάτην ἔφθειρας!

Δεῖ γιγνώσκειν ὅτι παιδιὰν μάτην ἔφθειρας!

Ὁ νεανίσκος προσέχει τὸν νοῦν.

Ὁ νεανίσκος δοκεῖ προσέχειν τὸν νοῦν.

Ἄκουε περὶ τοῦ σοῦ γένους.

Ὥρα ἐστὶ ἀκούειν περὶ τοῦ σοῦ γένους.

Λέγετε ὅσα ὁ πατὴρ ἀμφοτέροις ὑμῖν ἐπιτάσσει!

Οὐ βούλεσθε λέγειν ὅσα ὁ πατὴρ ἀμφοτέροις ὑμῖν ἐπιτάσσει ;

12. Μετάφερε στα αρχαία ελληνικά τις πιο κάτω προτάσεις αξιοποιώντας εκφράσεις της ενότητας και προηγούμενες γνώσεις σου.

Πρέπει να συγκρατείς την οργή σου.

Δεῖ κατέχειν τὴν σὴν ὀργήν.

Άδικα χάλασες τις καλοκαιρινές διακοπές μου!

Μάτην ἔφθειρας τας θερινάς αργούς !

13. Απάντησε τις ερωτήσεις με φράσεις που γνωρίζεις από το κείμενο.

Ποῦ βούλεται Θησεὺς τὸ σῶμα ἀσκεῖν;

Θησεὺς ἐν τῇ παλαίστρᾳ βούλεται τὸ σῶμα ἀσκεῖν.

Μόνος γυμνάζεται ὁ Θησεύς;

Οὐ γυμνάζεται μόνος αλλά μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν.

Ποῦ ὁρᾷ τὸ ξίφος κείμενον ὁ Θησεύς;

Θησεύς ὁρᾷ τὸ ξίφος κείμενον ὑπὸ τῆς πέτρας.

Ποῦ δώσει δίκην τῶν φόνων Προκρούστης;

Προκρούστης δώσει δίκην τῶν φόνων ἐπὶ τῆς σφετέρας κλίνης.

Ποῦ ὑποφαίνει γένειον;

Γένειον ἐπὶ τῶν τοῦ Θησέως παρειῶν ὑποφαίνει.

Αντώνης Πηλαβάκης